

Regjeringen kan fortsatt levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften i 2021-budsjettet.

Kraftfylka 14. november 2019

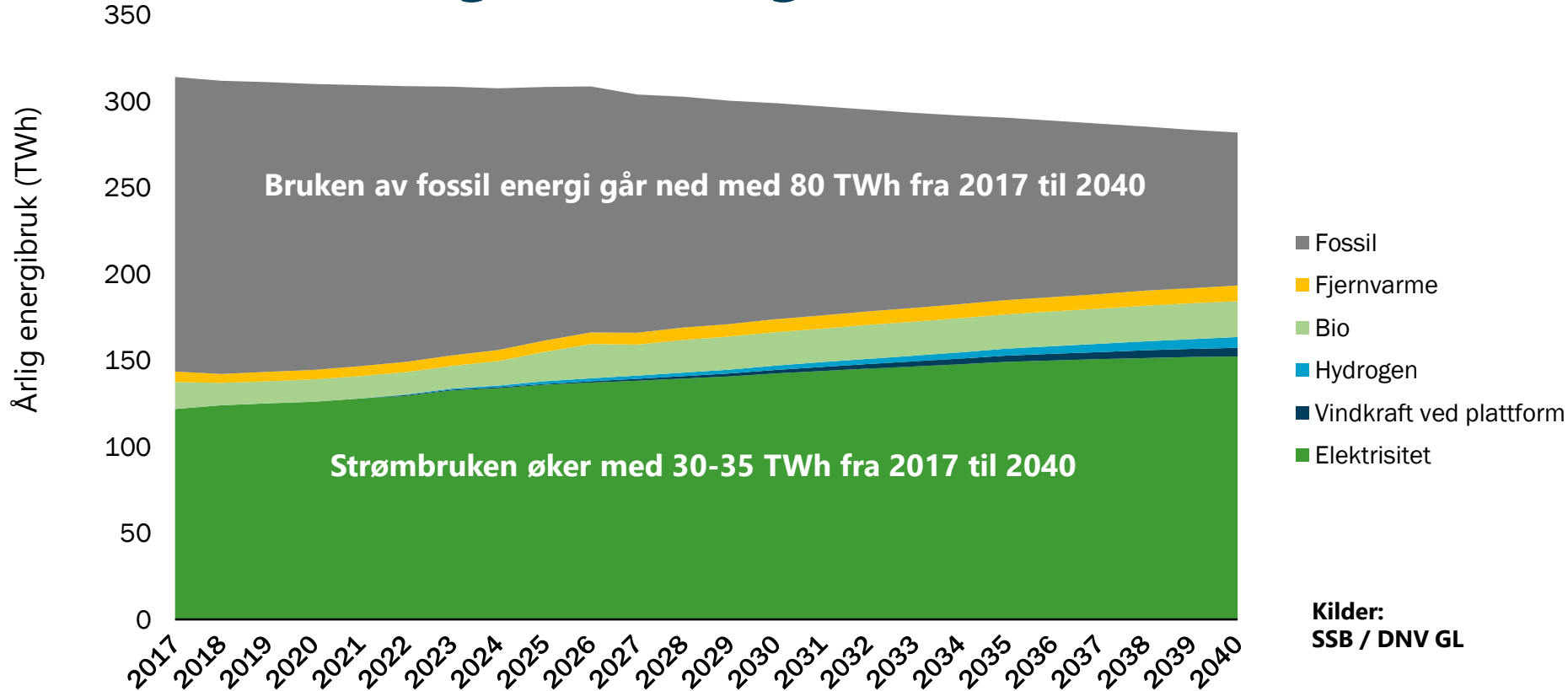

EnergiNorge

Budskap

1. Regjeringen kan fortsatt levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften i 2021-budsjettet.
2. Gode analyser i NOU 2019:16
3. Forslagene svarer ikke på det politiske oppdraget – hvor gikk det galt?
4. Veien videre – hvordan levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften

Ambisiøse mål for utslippskutt i Norge – Elektrifisering er løsningen

Stortinget om Energimeldingen (2016)

Fra energi- og miljøkomiteens innstilling:

- Komiteen mener det er **riktig å legge til rette for ... opprustning og utvidelse av vannkraftverk.**
- Komiteen mener det er **viktig å ta vare på og videreutvikle kraftverk med magasinkapasitet** og legge til rette for opprustning og utvidelse av eksisterende vannkraftverk.
- Komiteen har merket seg at et stort antall av de eksisterende vannkraftverkene står overfor reinvesteringsbehov i de neste tiårene, og at **en stor del av disse investeringene vil måtte skje i nærmeste fremtid.** Komiteen viser til at disse investeringene vil være viktig for å **bevare verdiene som vannkraften representerer.**

Mellom 5 og 30 TWh står på spill

TEMA: VEDUKEHOLD/UTBYGGING AV KRAFTVERK

Oppgradering gir mye mer kraft enn antatt

Det er mulig å øke den årlige produksjonen med mellom 22 og 30 TWh gjennom opprustnings- og utvidelsesprosjekter i norske kraftverk. Dette er langt mer enn man tidligere regnet med.

Innlegg Atle Harby

MANDAG 26. AUGUST 2019 DAGENS NÆRINGSBLIV

Kan få mye mer vannkraft – og bedre miljø

Myndighetenes anslag for utvidelsesmulighetene i norske kraftverk er trolig for lavt. En ny metode åpner for økt produksjon samtidig som miljøforholdene forbedres.

↑ Atle Harby

Statsråd kallar forskning frå NTNU urealistisk

Statsråden stempla nyleg ein forskingsstudie om vasskraft, gjort av NTNU og HydroCen, som urealistisk. Det får fleire til å reagere.

Stine R. Rørvik
Journalist

Publisert 9. juli kl. 10:46

FÅR KRITIKK: Olje- og energiministeren får kritikk etter at han gjekk ut mot forskning om vasskraft.
FOTO: OLIVER RØNNING / NRK

Parti	Hva sier partiprogrammene?
Frp	«Staten må stimulere til opprusting/oppgradering av eksisterende vannkraftverk gjennom skattesystemet.»
H	<p>Høyre vil</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre gode rammebetingelser for investering og utvikling av eksisterende og nye vannkraftverk. • Utarbeide en helhetlig strategi for hvordan potensialet for opprustning og utvidelse av vannkraftverk kan realiseres, og gjennomgå dagens skatteregler.
KrF	<p>KrF vil</p> <ul style="list-style-type: none"> • legge til rette for at opprustning av eksisterende vannkraftverk og utbygging av småkraftverk der dette er riktig ut fra naturhensyn. • legge til rette for opprustning og re-investering i eksisterende vannkraftverk, blant annet ved å sikre at skatte- og avgiftssystemet ikke er til hinder for dette.
V	<p>Venstre vil</p> <ul style="list-style-type: none"> • vurdere å øke skjermingsfradraget (friinntekt) i grunnrentebeskatningen av vannkraftverk for å sikre bedre lønnsomhet for fornybar kraftproduksjon • modernisere og oppgradere eksisterende vannkraftverk, fremfor å sette i gang nye, større utbygginger
MDG	«Dagens rammebetingelser for kraftbransjen med lave kraftpriser og svært lav friinntektsrente i grunnrenteskatten, medfører at samfunnsøkonomiske og miljøvennlige svært attraktive prosjekter for utvidelse av eksisterende vannkraftproduksjon ikke realiseres. Miljøpartiet De Grønne ønsker å gjennomgå regelverket for å kunne ruste opp flere eksisterende vannkraftanlegg.»
Sp	Sp vil: «Øke skjermingsfradraget i grunnrenteskatten, slik at samfunnsøkonomisk lønnsomme vannkraftprosjekt også blir bedriftsøkonomisk lønnsomme.»
Ap	Ap vil: «Legge til rette for økt vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg.»
SV	«Ruste opp og sikre statlig finansering av vassdrag og regionalparker tilknyttet flomberedskap, drenering og kraftproduksjon.»
R	« Eksisterende vannkraftverk skal oppgraderes for å frigjøre 15 TWH ny energi uten nyutbygginger.»

Regjeringspartiene om vannkraftbeskatning

Frp

«Staten må stimulere til opprusting/oppgradering av **eksisterende** vannkraftverk gjennom skattesystemet.»

H

Høyre vil

- Sikre gode rammebetingelser for investering og utvikling av **eksisterende og nye** vannkraftverk.
- Utarbeide en helhetlig strategi for hvordan potensialet for opprustning og utvidelse av vannkraftverk kan realiseres, og gjennomgå dagens skatteregler.

KrF

KrF vil

- legge til rette for at opprustning av **eksisterende** vannkraftverk og utbygging av småkraftverk der dette er riktig ut fra naturhensyn.
- legge til rette for opprustning og re-investering i eksisterende vannkraftverk, blant annet ved å sikre at skatte- og avgiftssystemet ikke er til hinder for dette.

V

Venstre vil

- vurdere å øke skjermingsfradraget (friinntekt) i grunnrentebeskatningen av vannkraftverk for å sikre bedre lønnsomhet for fornybar kraftproduksjon
- modernisere og oppgradere **eksisterende** vannkraftverk, fremfor å sette i gang nye, større utbygginger

Tre gode grunner til å gjennomføre programmene

- Bra for klima

- Bra for natur og landskap

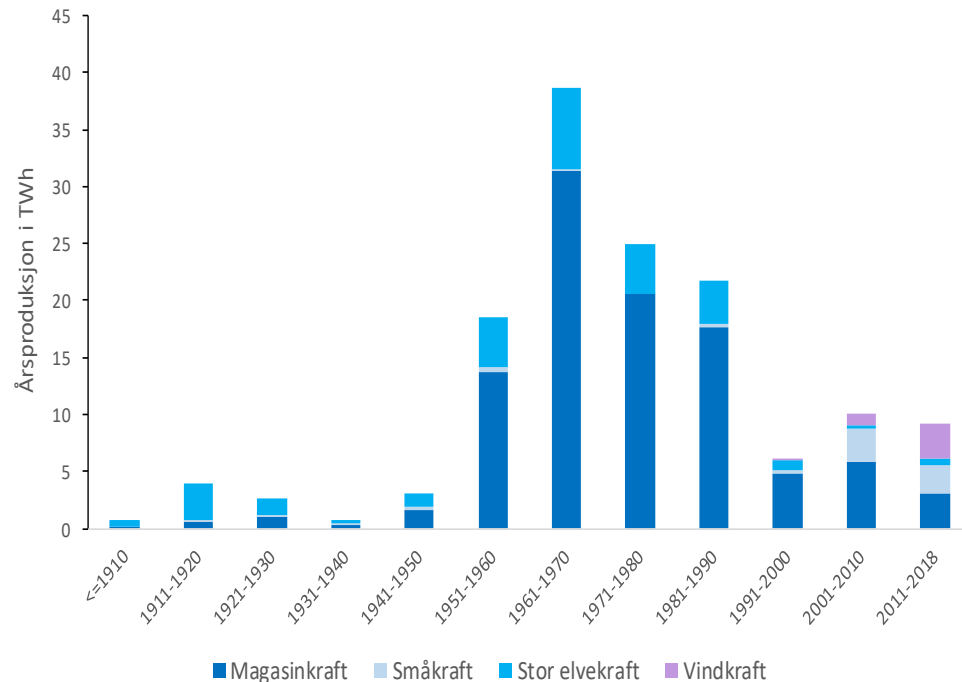
- Bra for verdiskaping

Budskap

1. Regjeringen kan fortsatt levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften i 2021-budsjettet.
2. Gode analyser i NOU 2019:16
3. Forslagene svarer ikke på det politiske oppdraget – hvor gikk det galt?
4. Veien videre – hvordan levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften

Hva er bra i NOU 2019:16?

- + God oversikt over kraftsystemet, norsk vannkraft og skattesystemet
- + God oversikt over aldersprofilen og investeringsbehovet
- + Slår fast at med offentlig eierskap er dagens grunnrenteskatt ikke nøytral

Kilde: NOU 2019:16

Utvalget viser at FINs teori bygger på gale forutsetninger

Velfungerende
kapitalmarkeder og
ingen
eierskapsbegrensninger

Ingen risiko for mislighold fra
staten og sikkerhet for
investeringsfradragene

Rasjonelle, profittmaksimerende
selskaper

EnergiNorge

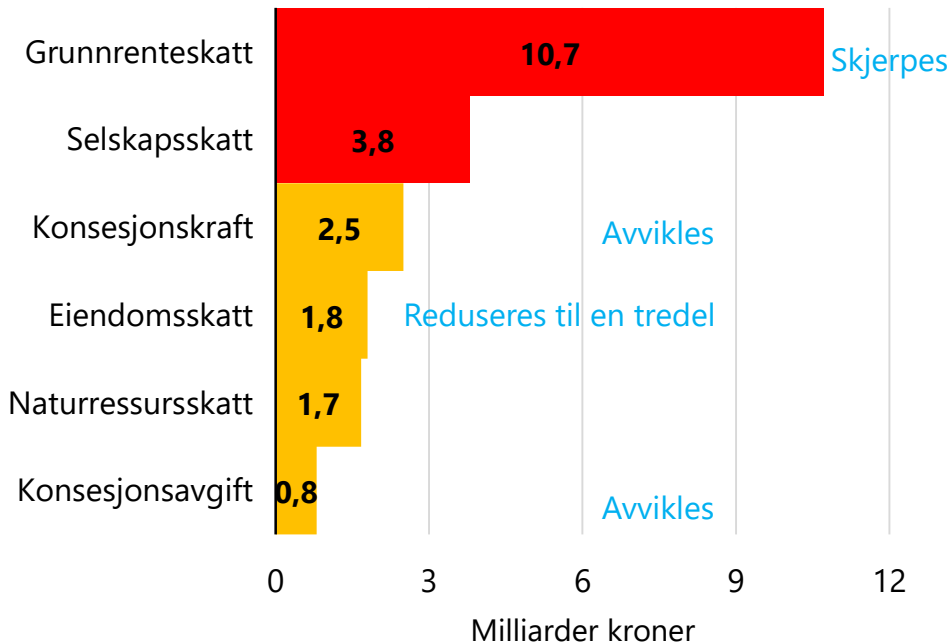
Budskap

1. Regjeringen kan fortsatt levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften i 2021-budsjettet.
2. Gode analyser i NOU 2019:16
3. Forslagene svarer ikke på det politiske oppdraget – hvor gikk det galt?
 - a. Grunnrenteskatten
 - b. Kommunale skatter og ordninger
4. Veien videre – hvordan levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften

Vannkraft skattes hardere enn noen annen næring

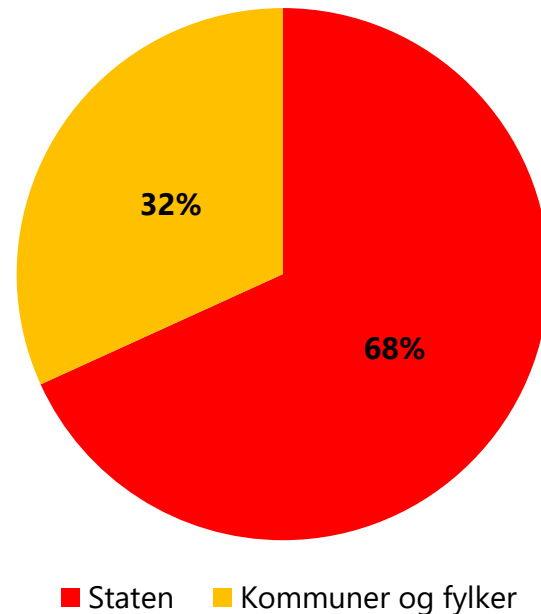
Proveny pr. skattetype i 2018

Utvalgets forslag

Provenyfordeling i 2018

Totalt 21,2 milliarder

Grunnrenteskatten – ikke tilpasset virkeligheten og offentlige eiere

- Utvalget:
 - Forklarer hvorfor grunnrenteskatten i teorien ikke påvirker investeringer
 - Drøfter forutsetningene for at teorien skal virke og slår fast at de ikke er tilstede
 - ! Ser bort fra sin egen konklusjon og viderefører den teoretiske modellen
 - ! Skriver at markedet vil løse problemet ved at offentlige eiere vil bli skiftet ut
- Energi Norge:
 - Er glad for utvalget er tydelige på hva som må til for at dagens grunnrenteskatt skal bli så perfekt som Finansdepartementet hevder den er
 - Slår fast at det offentlige eierskapet har overveldende støtte i folket og politikken
 - Foreslår en enkel og velprøvd modell som løser det politiske oppdraget

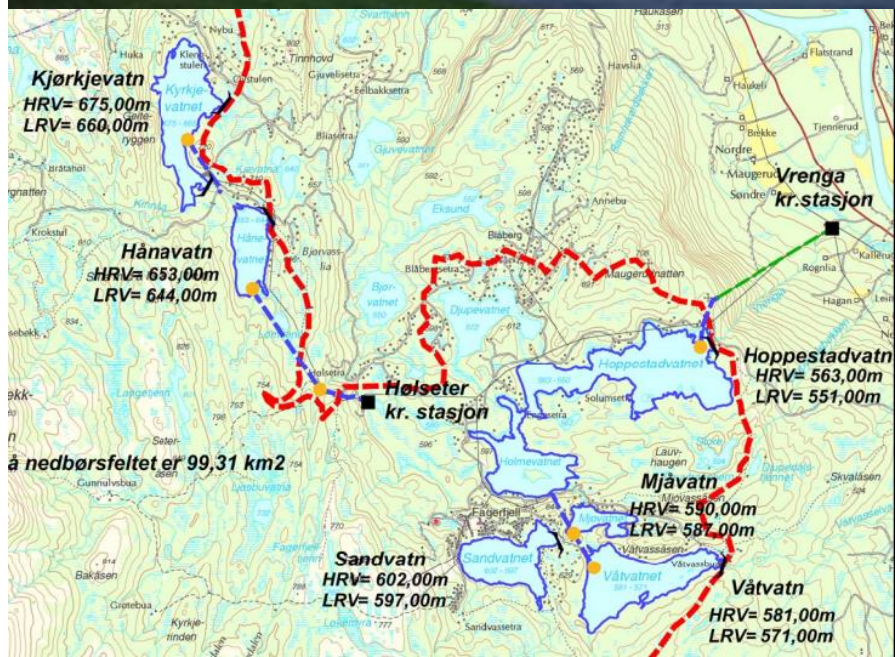
Kommunale skatter og ordninger – beregninger på «feil» eksempel gir feil svar

- Utvalget:
 - Viser at de kommunale ordningene påvirker beslutninger om å bygge nye kraftverk
 - ! Analyserer ikke beslutninger om opprustning av eksisterende kraftverk
 - Hadde de gjort det, så ville de sett at fjerning av disse ordningene ikke har effekt på slike beslutninger
- Energi Norge:
 - Slår fast at konsesjonskraft og konsesjonsavgifter ikke påvirker opprustningsinvesteringer
 - Utvalgets forslag adresserer et problem som nesten ikke finnes
 - Og svarer ikke på problemet som er adressert i partiprogrammene
 - Tapt støtte i lokalsamfunnet er en større utfordring enn eksisterende ordninger

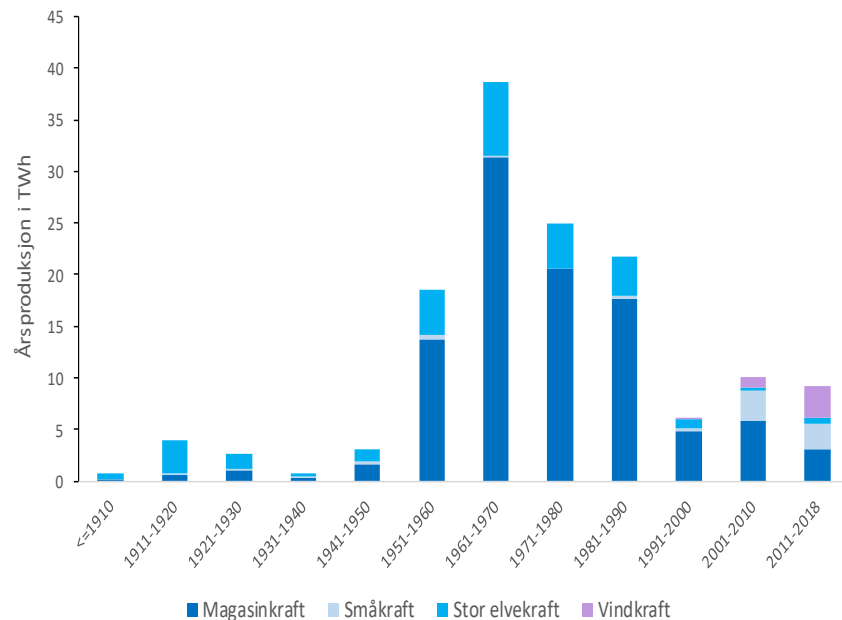
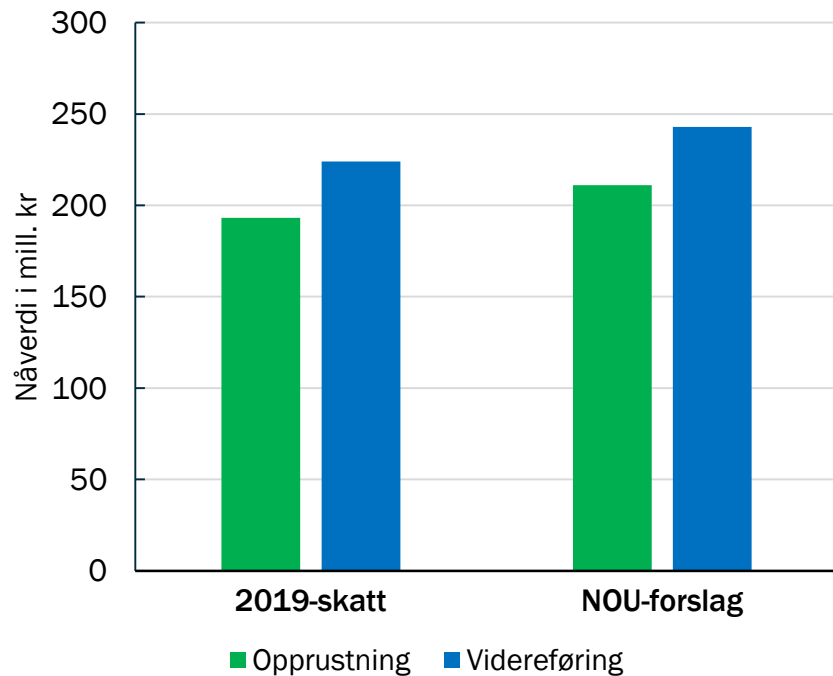
Eksempel på beslutning

Økt produksjon eller videreføring?

- Vrenga kraftverk i Numedal
 - Satt i drift 1960
 - Effekt 12,5 MW
 - Produksjon 84 GWh
- **100 mill. investering** som alternativ til videreføring **kan gi 20 GWh mer**
 - Ny rørgate og nytt aggregat
 - Tilsvarende strøm til 1000 husstander eller mer enn 5000 elbiler
- Økt verdiskaping: 38 mill.
 - Økt skatt: 69 mill.
 - Tap for lokalt kraftselskap: 31 mill.

Utvalgets forslag påvirker ikke beslutningen

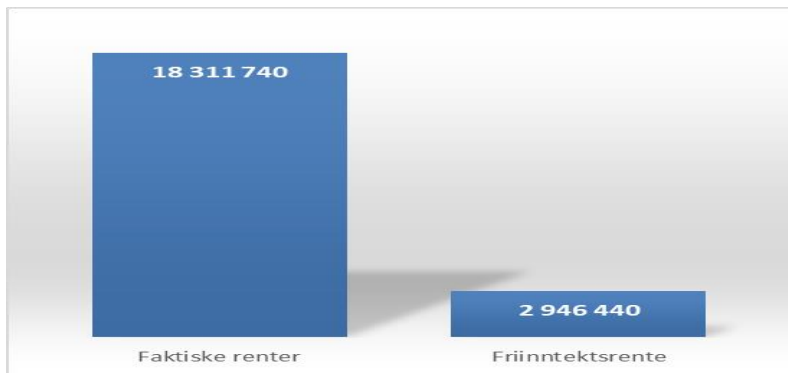

Grunnrenteskatt på underskudd - Jøssang kraftverk 2018

Resultater og skatter 2018

Resultater og skatter 2018 med forslag i NOU

Kraftverksjef Arve H. Jakobsen (fra venstre), konserndirektor for energi Leiv Inge Ørke og økonomidirektor Hans Wilhelm Vedøy mener nyinvesteringene i Jøssang kraftverk neppe ville blitt vedtatt i dag. Foto: Foto: Jostein Levås

Betaler skatt på underskudd

Jøssang kraftverk går med tap, men må likevel betale ekstraskatt for en teoretisk superprofit.

Budskap

1. Regjeringen kan fortsatt levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften i 2021-budsjettet.
2. Gode analyser i NOU 2019:16
3. Forslagene svarer ikke på det politiske oppdraget – hvor gikk det galt?
4. Veien videre – hvordan levere på egne partiprogram og sikre opprustning av vannkraften

En enklere løsning løser oppdraget

- Behold de kommunale ordningene
 - Står ikke i veien for målet om økt produksjon fra eksisterende vannkraft
- Reformer grunnrenteskatten slik at den igjen blir en skatt på grunnrenten i det enkelte kraftverk
 - Tilpasset offentlig eierskap
 - Fjerner hinder for samfunnsøkonomisk lønnsom opprustning
 - Skjerme en normalavkastning på 5-7% pluss inflasjon med friinntektsrenten
- Det haster
 - Muligheter for produksjonsøkning blir «borte» når det investeres i videreføring
 - Budsjettet 2021 er siste mulighet før valget